INFORMAČNÉ LISTY

Študijný odbor: 1.1.1. učiteľstvo akademických predmetov

Študijný program: učiteľstvo slovenského jazyka a literatúry v kombinácii s ďalším akademickým/umelecko-výchovným/výchovným predmetom

Stupeň štúdia: 1./Bc.

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici Fakulta humanitných vied

Informačný list predmetu

Kód: B-UASj-100	**Názov:** Základy jazykovedy (P)	
Študijný odbor: 1.1.1. učiteľstvo akademických predmetov		
Študijný program: učiteľstvo slovenského jazyka a literatúry v kombinácii s ďalším akademickým/umelecko-výchovným/výchovným predmetom		
Garantuje: Odaloš, Pavol prof. PaedDr., CSc.	**Zabezpečuje:** Odaloš, Pavol prof., PaedDr., CSc.	
Obdobie štúdia predmetu: *Stupeň štúdia:* 1. *Odporúčaný semester:* 1.	**Forma výučby:** prednáška **Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):** **Týždenný:** 1/0 **Za obdobie štúdia:** (13 týždňov)	**Počet kreditov:** 2
Podmieňujúce predmety: nie sú		
Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známkou **Priebežné hodnotenie:** písomný test **Záverečné hodnotenie:** na základe priebežného hodnotenia		
Cieľ predmetu: Poskytnúť základný prehľad jazykovednej terminológie, členenie jazykovedy a príbuzných vied. Získať základné vedomosti od elementárnych znakov cez slovo, vetu až po text.		
Stručná osnova predmetu: Lingvistika – pojem, predmet, metódy výskumu. Miesto jazykovedy v systéme vied. Jazyk ako systém znakov. Jazykový znak. Jazyk a myslenie. Vzťah jazyka k spoločnosti. Funkcie jazyka. Jazykový systém a jeho čítanie. Základné jazykovedné disciplíny. Pragmatické a syntagmatické vzťahy: druhy, procesy, vymedzujúce status vzťahov. Elementárne znaky (morfémy). Zložené znaky na úrovni slova. Veta. Text. Kategórie: gramatické a prirodzené. Klasifikácia jazykov. Písmo. Vzťah ústnej a písanej podoby jazyka. Niektoré smery lingvistiky 19. a 20. storočia.		
Literatúra: ČERNÝ, J.: *Úvod do studia jazyka.* Olomouc : Rubico, 1998. DOLNÍK, J.: *Základy lingvistiky*. Bratislava : Stimul, 1999. DOLNÍK, J.: *Všeobecná jazykoveda : Opis a vysvetľovanie jazyka*. Bratislava : Veda, 2010. MISTRÍK, J. a i.: *Encyklopédia jazykovedy.* Bratislava : Obzor, 1993. ONDRUŠ, Š. – SABOL, J.: *Úvod do štúdia jazykov.* Bratislava : SPN, 1981.		
Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský	**Podpis garanta a dátum poslednej úpravy listu:** 10. 09. 2010	

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici Fakulta humanitných vied

Informačný list predmetu

Kód: B-UASj-101	**Názov:** Základy literárnej vedy (P)	
Študijný odbor: 1.1.1. učiteľstvo akademických predmetov		
Študijný program: učiteľstvo slovenského jazyka a literatúry v kombinácii s ďalším akademickým/umelecko-výchovným/výchovným predmetom		
Garantuje: Tatár, Jozef doc. PaedDr., PhD.	**Zabezpečuje:** Tatár, Jozef doc., PaedDr., PhD.	
Obdobie štúdia predmetu: *Stupeň štúdia:* 1. *Odporúčaný semester:* 1.	**Forma výučby:** prednáška **Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):** **Týždenný:** 1/0 **Za obdobie štúdia:** (13 týždňov)	**Počet kreditov:** 2
Podmieňujúce predmety: nie sú		
Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známkou **Priebežné hodnotenie:** písomný test (100 bodov) **Záverečné hodnotenie:** na základe priebežného hodnotenia		
Cieľ predmetu: Osvojiť si poznatky o práci s odbornou literatúrou, sprostredkovať možné ponímanie literatúry, jej miesta v systéme umenia, poskytnúť prehľad základných postupov literárnovednej práce.		
Stručná osnova predmetu: Základné poznatky o práci s odbornou literatúrou. Citácia, parafráza, plagiát. Bibliografické odkazy – obsah, forma, štruktúra. Metódy správneho citovania. Podstata krásnej literatúry. Literárna komunikácia. Literárna veda – možnosti poňatia výkladu literárnej vedy. Vnútorné a vonkajšie väzby disciplín literárnej vedy. Základné literárnovedné disciplíny, pomocné disciplíny. Literárnovedná metodológia. Prehľad literárnovedných orientácií. Problematika interpretácie literárneho diela. Organizácia literárneho procesu. Periodizácia literatúry.		
Literatúra: 1. PETRŮ, E.: *Úvod do studia literární vědy.* Olomouc : Rubico, 2000. 2. ZIMA, P. V.: *Literární estetika.* Olomouc : Votobia, 1998. 3. TATÁR, J. a kol. : *Kapitoly z literárnej vedy*. Banská Bystrica: Filologická fakulta, 1998. 4. MEŠKO, D. a kol. : *Akademická príručka.* Martin: Osveta, 2004.		
Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský	**Podpis garanta a dátum poslednej úpravy listu:** 01. 03. 2008	

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici Fakulta humanitných vied

Informačný list predmetu

Kód: B-UASj-102	**Názov:** Fonetika a fonológia (P)	
Študijný odbor: 1.1.1. učiteľstvo akademických predmetov		
Študijný program: učiteľstvo slovenského jazyka a literatúry v kombinácii s ďalším akademickým/umelecko-výchovným/výchovným predmetom		
Garantuje: Patráš, Vladimír prof. PaedDr., CSc.	**Zabezpečuje:** Patráš, Vladimír prof., PaedDr., CSc. Očenáš, Ivan PaedDr., PhD. Urbancová, Lujza PhD.	
Obdobie štúdia predmetu: *Stupeň štúdia:* 1. *Odporúčaný semester:* 1.	**Forma výučby:** prednáška, seminár **Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):** **Týždenný:** 2/1 **Za obdobie štúdia:** 39	**Počet kreditov:** 4
Podmieňujúce predmety: nie sú		

Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známkou, skúška

Priebežné hodnotenie:
priebežný test, hodnotenie cvičných úloh a odborných diskusií, finálny test (30 % záver. hodnotenia)

Záverečné hodnotenie: skúška – písomný test (70 % záverečného hodnotenia)

Cieľ predmetu:
Predmet sa zameriava na problematiku štúdia zvukovej stránky prirodzeného jazyka. Dominujú lingvistické poznatky, ktoré sú interdisciplinárnym spôsobom obohacované o výsledky výskumov vo viacerých iných vedných a študijných odboroch (fyziológia, akustika, teória komunikácie, medicínske vedy, informatika) a ktoré možno aplikovať v komunikačnej praxi (pedagogický proces, masmediálna oblasť, vedecká komunikácia, umelecký prednes, rečníctvo a i.).

Stručná osnova predmetu:
Fonetika a fonológia – profil študijnej a vedeckej disciplíny, miesto v systéme vied. Členenie disciplíny na parciálne zložky. Základy fyziologickej fonetiky. Artikulačné orgány – opis, funkcia, spolupráca pri hovorení. Hlásky – všeobecné črty. Klasifikácia slovenských hlások. Základy akustickej fonetiky. Fonológia – korešpondencia s fonetikou. Fonéma: podobnosť / odlišnosť foném. Vlastnosti, varianty foném. Fonologické protiklady. Inventár foném spisovnej slovenčiny. Neutralizácie fonologických protikladov. Alternácie. Slabika z fonologického hľadiska. Intonačné prostriedky slovenčiny – systém, účel. Základné poznatky zo slovenskej ortoepie.

Literatúra:

1. ANOCA, Dagmar Mária: *Fonetika a fonológia slovenčiny.* Nadlak : Vydavateľstvo KVS IK, 1998.
2. CANEPARI, Luciano: *A Handbook of Phonetics.* München : Lincom, 2007.
3. ČERMÁK, František: *Jazyk a jazykověda.* Praha : Univerzita Karlova-Karolinum, 2001.
4. DUKIEWICZ, Leokadia – SAWICKA, Irena: *Fonetyka i fonologia*. Kraków : WIJP PAN, 1995.
5. DVONČOVÁ, Jana: *Fyziologická fonetika*. Bratislava : SPN, 1980.
6. FINDRA, Ján: *Jazyk, reč, človek*. Bratislava : Q 111, 1998.
7. KOLEKTÍV: *Pravidlá slovenského pravopisu*. 4. vyd. Bratislava : Veda, 2003.
8. KRÁĽ, Ábel: *Pravidlá slovenskej výslovnosti*. Bratislava : Vydavateľstvo Matice slovenskej, 2005.
9. KRÁĽ, Ábel – SABOL, Ján: *Fonetika a fonológia*. Bratislava : SPN, 1989.
10. KRČMOVÁ, Marie: *Fonetika a fonologie českého jazyka*. Praha : SPN, 1984.
11. PAULINY, Eugen: *Slovenská fonológia*. Bratislava : SPN, 1977.
12. SIČÁKOVÁ, Ľuba: *Fonetika a fonológia pre elementaristov*. Prešov : Náuka, 2002.
13. VYBÍRAL, Z.: *Psychologie komunikace.* Praha : Portál, 2005.
14. www2.arts.gla.ac.uk/IPA/fullchart.html ... The International Phonetic Association

Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský	**Podpis garanta a dátum poslednej úpravy listu:** 01. 03. 2008

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici Fakulta humanitných vied

Informačný list predmetu

Kód: B-UASj-103	**Názov:** Staršia slovenská literatúra (P)	
Študijný odbor: 1.1.1. učiteľstvo akademických predmetov		
Študijný program: učiteľstvo slovenského jazyka a literatúry v kombinácii s ďalším akademickým/umelecko-výchovným/výchovným predmetom		
Garantuje: Golema, Martin doc. PaedDr., PhD.	**Zabezpečuje:** Golema, Martin doc., PaedDr., PhD. Kubealaková, Martina Mgr., PhD.	
Obdobie štúdia predmetu: *Stupeň štúdia:* 1. *Odporúčaný semester:* 1.	**Forma výučby:** prednáška, seminár **Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):** **Týždenný:** 1/2 **Za obdobie štúdia:** 39	**Počet kreditov:** 4
Podmieňujúce predmety: nie sú		

Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známkou, skúška

Priebežné hodnotenie:
semináre: interpretačná práca, písomný test, aktivity – 30 bodov

Záverečné hodnotenie: skúška – 70 bodov

Cieľ predmetu:
Prehĺbiť a rozšíriť poznatky študentov a študentiek z predmetu staršia slovenská literatúra ako súčasti európskeho kultúrneho dedičstva, rozvinúť ich schopnosti kritickej interpretácie umeleckých diel. Spoznať základný fond literárnych textov uvedených období, zorientovať sa v sekundárnej literatúre a v odbornej terminológii.

Stručná osnova predmetu:
Mytologické korene literárnej produkcie indoeurópskych národov Európy. Predpísomná a písomná kultúra. Tisícročie slovesnej kultúry na Slovensku (800 – 1780); problematika periodizácie a koncepcia dlhého stredoveku, filozofické a estetické východiská hodnotových systémov skúmaných epoch. Charakteristika starších literárnych druhov a žánrov, synkretizmus v umení a literatúre. Normatívnosť poetiky a štýlu, literárne jazyky. Z literárneho odkazu Veľkej Moravy. Stredoveká kultúra a literatúra na Slovensku. Slovenská literatúra obdobia renesancie a humanizmu. Kultúrnopolitická situácia Slovenska v tomto období, reformácia v Európe a na Slovensku. Literárne pamiatky – poézia, próza, dráma. Manierizmus v umení. Slovenská baroková literatúra. Protireformácia v Európe a na Slovensku. Literárne podoby poézie, prózy a drámy.

Literatúra:

1. ŠMATLÁK, S.: *Dejiny slovenskej literatúry I.* Bratislava, 2002.
(dostupné aj na WWW <**http://www.litcentrum.sk/dejinyslovliteratury1**>)
2. VOJTECH, M.: *Od baroka k romantizmu.* Bratislava, 2003.
3. MINÁRIK, J.: *Z klenotnice staršieho slovenského písomníctva I. – III.* Bratislava, 1997.
4. GOLEMA, M.: *Stredoveká literatúra a indoeurópske mytologické dedičstvo.* Banská Bystrica, 2006.
5. MINÁRIK, J.: *Stredoveká literatúra.* Bratislava, 1977.
6. MINÁRIK, J.: *Renesančná a humanistická literatúra.* Bratislava, 1985.
7. MINÁRIK, J.: *Baroková literatúra.* Bratislava, 1984.
8. MINÁRIK, J.: *Z klenotnice staršieho slovenského písomníctva : I, II, III.* Bratislava : Slovenský Tatran, 1997.
9. MIŠIANIK, J.: *Antológia staršej slovenskej literatúry.* Bratislava, 1964.

http://www.litcentrum.sk/slovaklit
http://zlatyfond.sme.sk/
www.uslit.sav.sk
www.litcentrum.sk
www.slovakradio.sk/devin/autor/index.php?menu=menuMain

Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský	**Podpis garanta a dátum poslednej úpravy listu:** 01. 03. 2008

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici Fakulta humanitných vied

Informačný list predmetu

Kód: B-UASj-104	**Názov:** Lexikológia (P)	
Študijný odbor: 1.1.1. učiteľstvo akademických predmetov		
Študijný program: učiteľstvo slovenského jazyka a literatúry v kombinácii s ďalším akademickým/umelecko-výchovným/výchovným predmetom		
Garantuje: Odaloš, Pavol prof. PaedDr., CSc.	**Zabezpečuje:** Odaloš, Pavol prof., PaedDr., CSc. Chomová, Alexandra Mgr., PhD. Urbancová, Lujza PhD.	
Obdobie štúdia predmetu: *Stupeň štúdia:* 1. *Odporúčaný semester:* 2.	**Forma výučby:** prednáška, seminár **Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):** **Týždenný:** 2/1 **Za obdobie štúdia:** 39	**Počet kreditov:** 4
Podmieňujúce predmety: nie sú		
Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známkou, skúška **Priebežné hodnotenie:** priebežný písomný test (25 bodov), seminárna práca (25 bodov) **Záverečné hodnotenie:** skúška – písomný test (50 bodov)		
Cieľ predmetu: Vedieť analyzovať slovnú zásobu z morfologického a slovotvorného hľadiska, získať poznatky zo slovotvorby, pôvodu jednotlivých slov, sledovať dynamiku slovnej zásoby v súčasnosti. Získať poznatky zo slovenskej frazeológie.		
Stručná osnova predmetu: Lexikálna rovina a jej miesto v sústave jazykových rovín, slovo v systéme slovnej zásoby, lexikálna sémantika, významová štruktúra slova. Morfematická štruktúra slova – jednotlivé druhy morfém, slovotvorná štruktúra slova – tvorenie jednotlivých slovných druhov, diferenciácia slovnej zásoby z hľadiska štylistického, z hľadiska expresivity a emocionálnosti, z hľadiska sémantického, teritoriálneho, aktívneho používania, z hľadiska pôvodu. Dynamické tendencie v jazyku, sémantické a štylistické procesy a tendencie, frazeológia – vymedzenie v systéme jazykovedných disciplín, základná frazeologická jednotka, triedenie frazeologických jednotiek, varianty frazeologizmov, osobitné skupiny frazeologizmov. Slovotvorná motivovanosť, motivovanosť v spisovnom jazyku a nárečia, pôvod slov v slovenčine, spôsoby preberania slov v minulosti, adaptácia slov do slovenčiny v minulosti a súčasnosti, jednotlivé vlny cudzích vplyvov na slovenskú lexiku, súčasný stav, internacionalizácia.		
Literatúra: 1. DOLNÍK, J.: *Lexikológia*. Bratislava : Univerzita Komenského, 2003. 2. FURDÍK, J.: *Slovenská slovotvorba*. Edit. M. Ološtiak. Prešov : Náuka, 2004. 3. HORECKÝ, J.: *Dynamika slovnej zásoby súčasnej slovenčiny.* Bratislava : Veda, 1989. 4. MLACEK, J.: *Slovenská frazeológia.* Bratislava : SPN, 1977. 5. ONDRUS, P. – HORECKÝ, J. – FURDÍK, J.: *Súčasný slovenský spisovný jazyk. Lexikológia.* Bratislava : SPN, 1980.		
Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský		**Podpis garanta a dátum poslednej úpravy listu:** 10. 09. 2010

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici Fakulta humanitných vied

Informačný list predmetu

Kód: B-UASj-105	**Názov:** Teória literatúry (P)	
Študijný odbor: 1.1.1. učiteľstvo akademických predmetov		
Študijný program: učiteľstvo slovenského jazyka a literatúry v kombinácii s ďalším akademickým/umelecko-výchovným/výchovným predmetom		
Garantuje: Jančovič, Ivan doc., PhD.	**Zabezpečuje:** Jančovič, Ivan doc. PhD.	
Obdobie štúdia predmetu: *Stupeň štúdia:* 1. *Odporúčaný semester:* 2.	**Forma výučby:** prednáška, seminár **Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):** **Týždenný:** 1/1 **Za obdobie štúdia:** 26	**Počet kreditov:** 3
Podmieňujúce predmety: nie sú		
Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známkou, skúška **Priebežné hodnotenie:** seminárna práca (25 bodov) **Záverečné hodnotenie:** písomná skúška (75 bodov)		
Cieľ predmetu: Schopnosť vnímať a interpretovať básnické a epické literárne diela prostredníctvom výrazovej sústavy prostriedkov umeleckého textu, najmä z hľadiska ich funkčného uplatnenia v intenciách „pragmatickej estetiky“.		
Stručná osnova predmetu: Genológia; lyrika ako literárny druh. Klasifikácia výrazových prostriedkov slovesného umeleckého diela. Básnická obraznosť. Poznávanie a metafora, antropopetálne a antropofugálne metafory, metafora ako negácia konvenčnosti. Štruktúra metafory, sémantické artikulačné mechanizmy metafory a metaforické formy. Alegória, symbol. Prirovnanie v systéme výrazových prostriedkov. Metonymická skupina výrazových prostriedkov. Teória verša. Sylabotonický, sylabický, časomerný veršový systém, voľný verš. Slovenský rým. Významné tradičné verše, strofy a nadstrofické útvary. Druhová charakteristika epiky, epické žánre a ich vývin. Poetika prozaického textu – látka, téma, problém, tvar. Fabula a sujet. Typy rozprávača v epickom texte. Postava v epike. Pásmo postáv a pásmo rozprávača. Kompozícia v sujetových textoch.		
Literatúra: 1. HARPÁŇ, M.: *Teória literatúry*. Bratislava : ESA, 1994. 2. HRABÁK, J.: *Úvod do teorie verše*. Praha : Státní pedagogické nakladatelství, 1978. 3. LOTMAN, J. M.: *Štruktúra umeleckého textu*. Bratislava : Tatran, 1990. 4. MIKULA, V.: *Hľadanie systému obraznosti.* Bratislava : Smena, 1987. 5. RAKÚS, S.: *Poetika prozaického textu*. Bratislava : Slovenský spisovateľ, 1995. 6. ŠTRAUS, F.: *Príručný slovník literárnovedných termínov.* Bratislava, 2005. 7. ŠÚTOVEC, M.: *O epickom diele*. Levice : L.C.A., 1999. 8. TURČÁNY, V.: *Rým v slovenskej poézii*. Bratislava : Vydavateľstvo SAV, 1975. 9. VALČEK, P.: *Slovník literárnej teórie A – Ž*. Bratislava, 2006. 10. VLAŠÍN, Š. a i.: *Slovník literární teorie*. Praha : Československý spisovatel, 1984. 11. ZAJAC, P.: *Tvorivosť literatúry*. Bratislava, 1990.		
Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský	**Podpis garanta a dátum poslednej úpravy listu:** 01. 03. 2008	

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici Fakulta humanitných vied

Informačný list predmetu

Kód: B-UASj-106	**Názov:** Slovenská literatúra národného obrodenia 1 (P)	
Študijný odbor: 1.1.1. učiteľstvo akademických predmetov		
Študijný program: učiteľstvo slovenského jazyka a literatúry v kombinácii s ďalším akademickým/umelecko-výchovným/výchovným predmetom		
Garantuje: Kováčik, Ľubomír doc. PaedDr., PhD.	**Zabezpečuje:** Kováčik, Ľubomír doc.. PaedDr., PhD. Kubealaková, Martina Mgr., PhD.	
Obdobie štúdia predmetu: *Stupeň štúdia:* 1. *Odporúčaný semester:* 2.	**Forma výučby:** prednáška, seminár **Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):** **Týždenný:** 1/1 **Za obdobie štúdia:** 26	**Počet kreditov:** 3
Podmieňujúce predmety: nie sú		

Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známkou

Priebežné hodnotenie:
seminárna práca + test (1/3)
komplexná písomná previerka realizovaná prednášajúcim (2/3)

Záverečné hodnotenie: na základe priebežného hodnotenia

Cieľ predmetu:
Získať základnú literárnohistorickú orientáciu a schopnosť samostatného literárneho myslenia na základe prehľadu najvýznamnejších osobností a práce s reprezentatívnymi textami daného literárneho obdobia. Predstaviť obdobie slovenského literárneho klasicizmu ako obdobie vzniku národnoobrodeneckých snáh. Prezentovať kľúčové osobnosti a diela tohto obdobia na súčasnej úrovni vedeckého výskumu.

Stručná osnova predmetu:
Kultúrne a spoločenské pomery na Slovensku v období literárneho klasicizmu a preromantizmu. Národné obrodenie v slovenskej literatúre.
Teoretické východiská európskej klasicistickej literatúry a špecifické črty prvej fázy slovenského literárneho klasicizmu – osvietenský charakter poézie a prózy.
Funkčné zameranie a žánrová skladba literatúry. Ideové a estetické hodnoty diel A. Doležala, J. Fándlyho, J. I. Bajzu.
Teoretické východiská a prejavy preromantizmu v druhej fáze slovenského literárneho klasicizmu – vrcholní predstavitelia (P. J. Šafárik, J. Kollár, J. Hollý), idea slovanskej vzájomnosti. Počiatky slovenskej dramatickej tvorby (J. Chalupka).
Práca s reprezentatívnymi textami daného literárneho obdobia. Osobitosti slovenského literárneho klasicizmu v konfrontácii s európskou normou klasicistickej poetiky formulovanou v diele L´art poetique.

Literatúra:

1. *Dejiny slovenskej literatúry. II.* Bratislava : SAV, 1960.
2. GAŠPARÍK, M. – MAZÁK, P. – PETRUS, P. – PIŠÚT, M.: *Dejiny slovenskej literatúry 2.* Bratislava : SPN, 1984.
3. MARČOK, V.: *Počiatky slovenskej novodobej prózy.* Bratislava : SAV, 1968.
4. ŠMATLÁK, S.: *Dejiny slovenskej literatúry. I.* Bratislava : Národné literárne centrum, 1997.
5. ŠMATLÁK, S.: *Dejiny slovenskej literatúry. II.* Bratislava : Národné literárne centrum, 1999.
6. VOJTECH, M.: *Od baroka k romantizmu.* Bratislava, 2003.

Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský	**Podpis garanta a dátum poslednej úpravy listu:** 02. 02. 2012

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici Fakulta humanitných vied

Informačný list predmetu

Kód: B-UASj-107	**Názov:** Verbálna komunikácia (P)	
Študijný odbor: 1.1.1. učiteľstvo akademických predmetov		
Študijný program: učiteľstvo slovenského jazyka a literatúry v kombinácii s ďalším akademickým/umelecko-výchovným/výchovným predmetom		
Garantuje: Klincková, Janka doc. PhDr., PhD.	**Zabezpečuje:** Klincková, Janka doc., PhDr., PhD. Huťková, Anita PhDr., PhD.	
Obdobie štúdia predmetu: *Stupeň štúdia:* 1. *Odporúčaný semester:* 2.	**Forma výučby:** prednáška **Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):** **Týždenný:** 2/0 **Za obdobie štúdia:** 26	**Počet kreditov:** 2
Podmieňujúce predmety: nie sú		

Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známkou

Priebežné hodnotenie:

Záverečné hodnotenie: záverečný písomný test 100 bodov, podmienka úspešnosti = dosiahnuť min. 60 bodov v záverečnom teste

Cieľ predmetu:
Prehĺbiť a rozšíriť poznatky študentov z jazykových rovín a z translatológie, rozvinúť ich komunikačné a jazykové kompetencie a schopnosti zdôrazňujúc nevyhnutnosť ovládať komunikačné kompetencie ako kľúčovú kvalifikáciu v 21. stor. Venovať sa komunikácii najmä v pracovnej sfére, obohatiť vedomosti študentov o základné poznatky z firemnej, tímovej a manažérskej komunikácie s dôrazom na osvojenie si princípov efektívnej komunikácie. Naučiť ako úspešne komunikovať a prezentovať svoje vedomosti a zručnosti v ústnom i písomnom prejave.

Stručná osnova predmetu:
Všeobecne o komunikácii. Základné pojmy. Komunikačný model. Komunikačná schéma. Vektory komunikácie : expedient, percipient, jazykový kód, kódovanie a dekódovanie, denotácia a konotácia, prostredie, komunikačné sféry, komunikačný šum, komunikačné bariéry. Komunikačné stratégie, komunikačný zámer, ciele komunikácie. Funkcie komunikácie. Motivácia komunikovať. Komunikačné funkcie. Komunikačný kontext. Princípy komunikácie. Aktívne počúvanie. Komunikačné zlozvyky. Problémy v komunikácii. Otázky. Odpovede. Konverzácia, konverzačné maximá. Efektívna komunikácia. Aktívne počúvanie. Reflexívne počúvanie – parafráza. Spätná väzba a hodnotenie. Kultúra prejavu. Ústny a písomný prejav. Referát. Prednáška. Prezentácia.

Literatúra:

1. ADAIR, J.: *Efektivní komunikace*. Praha: Alfa Publishing s.r.o. 2004.
2. FINDRA, J.: *Jazyk, reč, človek.* Bratislava 1998.
3. HIERHOLD, E. : *Rétorika a prezentace.* Praha: Grada Publishing a.s., 2005.
4. HORNOVÁ, S.: *Verbální Kung Fu. Slovní obrana*. Frýdek Místek: Allpress s.r.o. 1997.
5. KLINCKOVÁ, J. – ODALOŠ, P. – PATRÁŠ, V.: *Jazyk, komunikácia, spoločnosť.* Banská Bystrica : UMB, 1997.
6. MIKULÁŠTÍK, M. : *Komunikační dovednosti v praxi*. Praha: Grada Publishing a.s., 2003.
7. MISTRÍK, J,: *Vektory komunikácie*. Bratislava : UK, 1990.
8. SIMONOVÁ, A. A.: *Hrať život z centrálneho dvorca.* Bratislava : Ikar a.s. 2006.
9. URY, W.: *Jak překonat nesouhlas.* 2.vyd. Praha: Management Press 1998.
10. VYBÍRAL, Z.: *Psychologie lidské komunikace*. Praha: Portál s.r.o., 2000.

Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský	**Podpis garanta a dátum poslednej úpravy listu:** 01. 03. 2008

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici Fakulta humanitných vied

Informačný list predmetu

Kód: B-UASj-108	**Názov:** Morfológia (P)	
Študijný odbor: 1.1.1. učiteľstvo akademických predmetov		
Študijný program: učiteľstvo slovenského jazyka a literatúry v kombinácii s ďalším akademickým/umelecko-výchovným/výchovným predmetom		
Garantuje: Klincková, Janka doc. PhDr., PhD.	**Zabezpečuje:** Klincková, Janka doc., PhDr., PhD. Očenáš, Ivan PaedDr., PhD.	
Obdobie štúdia predmetu: *Stupeň štúdia:* 1. *Odporúčaný semester:* 3.	**Forma výučby:** prednáška, seminár **Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):** **Týždenný:** 1/2 **Za obdobie štúdia:** 39	**Počet kreditov:** 4
Podmieňujúce predmety: nie sú		

Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známkou, skúška

Priebežné hodnotenie:
2 písomné previerky (25 + 30 bodov, min. úspešnosť 35 bodov)

Záverečné hodnotenie:
skúška – záverečný písomný test (45 bodov, min. úspešnosť 30 bodov; spolu min. 65 bodov)

Cieľ predmetu:
Prehĺbiť a rozšíriť poznatky študentov z tvaroslovnej roviny jazyka, rozvinúť ich schopnosti analyzovať, opísať a explanovať výrazovú stránku morfologických jednotiek v rámci paradigmatickej morfológie a ich významovú stránku a funkcie v rámci sémantickej morfológie. Teoretické vedomosti obohatiť o primeraný stupeň zručností nevyhnutný pri opisovaní tvarových prostriedkov a získať schopnosti vnímať vývinovú dynamiku morfologických prostriedkov v súlade s vývinovými tendenciami spisovného jazyka.

Stručná osnova predmetu:
Morfológia v jazykovom systéme. Morfologický typ slovenčiny. Gramatické kategórie a gramatické tvary. Klasifikácia slovných druhov. Podstatné mená, gramatické kategórie, skloňovanie, variantné prípony. Prídavné mená, skloňovanie, pravopis. Zámená, charakteristika, klasifikácia z hľadiska všeobecných sémanticko- gramatických významov a hľadiska lexikálno-sémantických funkčných rozdielov, skloňovanie, pravopis. Číslovky, vymedzenie, pravopis. Slovesá, slovesná intencia, intenčné typy, gramatické kategórie. Príslovky, sémantika, syntaktické funkcie tvorenie. Predložky, gramatická a významová stránka predložiek. Spojky. Definícia, delenie z etymologického hľadiska, podľa stavby a podľa funkcie. Interpunkcia. Častice. Citoslovcia. Dynamické tendencie v slovenskej morfológii. Aktuálne otázky tvaroslovia a ich riešenie v normatívnych príručkách spisovnej slovenčiny.

Literatúra:

1. DVONČ, L.: *Dynamika slovenskej morfológie*. Bratislava: Veda, 1984.
2. Kol.*: Morfológia slovenského jazyka.* Bratislava: SAV, 1966.
3. NIŽNÍKOVÁ, J. a kol.: *Valenčný slovník slovenských slovies.* Prešov : FF PU 1998.
4. ORAVEC, J.: *Slovenské predložky v praxi.* Bratislava: SPN, 1968.
5. ORAVEC, J.: *Väzba slovies v slovenčine.* Bratislava: SAV, 1967.
6. ORAVEC, J. a kol.: *Súčasný slovenský jazyk. Morfológia.* Bratislava : SPN, 1984.
7. PAULINY, E.: *Štruktúra slovenského slovesa.* Bratislava : SAVU, 1943.
8. SOKOLOVÁ, M.: *Kapitolky zo slovenskej morfológie*. Prešov : Slovacontakt, 1995
9. Kol.: *Sondy do morfosyntaktického výskumu slovenčiny na korpusovom materiáli.* Ed. M. Sokolová – M. Ivanová. Prešov : FF PU 2006

Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský	**Podpis garanta a dátum poslednej úpravy listu:** 10. 09. 2010

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici Fakulta humanitných vied

Informačný list predmetu

Kód: B-UASj-109	**Názov:** Slovenská literatúra národného obrodenia 2 (P)	
Študijný odbor: 1.1.1. učiteľstvo akademických predmetov		
Študijný program: učiteľstvo slovenského jazyka a literatúry v kombinácii s ďalším akademickým/umelecko-výchovným/výchovným predmetom		
Garantuje: Kováčik, Ľubomír doc. PaedDr., PhD.	**Zabezpečuje:** Kováčik, Ľubomír doc., PaedDr., PhD. Jakubík, Henrich Mgr., PhD.	
Obdobie štúdia predmetu: *Stupeň štúdia:* 1. *Odporúčaný semester:* 3.	**Forma výučby:** prednáška, seminár **Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):** **Týždenný:** 1/1 **Za obdobie štúdia:** 26	**Počet kreditov:** 3
Podmieňujúce predmety: nie sú		

Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známkou, skúška

Priebežné hodnotenie:
aktivita na seminároch (20 bodov), seminárna práca (40 bodov), písomná previerka (40 bodov)

Záverečné hodnotenie: skúška

Cieľ predmetu:
Zdôraznenie kontinuity slovenského romantizmu s predchádzajúcim literárnym vývinom; analýza najdôležitejších literárnych diel a schopnosť ich tvorivej interpretácie.

Stručná osnova predmetu:
Teoretické východiská európskeho romantizmu a špecifické znaky slovenskej romantickej literatúry, vzťah literatúry a ľudovej slovesnosti. Spoločenský, politický a estetický program slovenskej romantickej generácie. Typologické osobitosti jednotlivých predstaviteľov slovenskej romantickej poézie a prózy. Vzťah Bottovej Smrti Jánošíkovej a Máchovho Mája. Prejavy kresťanského myslenia v poézii A. Sládkoviča. Spoločenská a literárna situácia na Slovensku v 50. a 60. rokoch 19. storočia.

Literatúra:

1. *Dejiny slovenskej literatúry. II.* Bratislava : SAV, 1960.
2. *Dejiny slovenskej literatúry. III.* Bratislava : SAV, 1965.
3. GAŠPARÍK, M. – MAZÁK, P. – PETRUS, P. – PIŠÚT, M.: *Dejiny slovenskej literatúry. 2* Bratislava : SPN, 1984.
4. ŠMATLÁK, S.: *Dejiny slovenskej literatúry. II.* Bratislava : Národné literárne centrum, 1999.
5. ŠMATLÁK, S.: *Dve storočia slovenskej lyriky.* Bratislava : Tatran, 1979.

Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský	**Podpis garanta a dátum poslednej úpravy listu:** 01. 03. 2008

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici Fakulta humanitných vied

Informačný list predmetu

Kód: B-UASj-110	**Názov:** Antická literatúra (P)	
Študijný odbor: 1.1.1. učiteľstvo akademických predmetov		
Študijný program: učiteľstvo slovenského jazyka a literatúry v kombinácii s ďalším akademickým/umelecko-výchovným/výchovným predmetom		
Garantuje: Golema, Martin doc. PaedDr., PhD.	**Zabezpečuje:** Jančovič, Ivan doc. PhD.	
Obdobie štúdia predmetu: *Stupeň štúdia:* 1. *Odporúčaný semester:* 3.	**Forma výučby:** prednáška, seminár **Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):** **Týždenný:** 1/1 **Za obdobie štúdia:** 26	**Počet kreditov:** 3
Podmieňujúce predmety: nie sú		
Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známkou **Priebežné hodnotenie:** seminárna práca (50 bodov), záverečný test (50 bodov) **Záverečné hodnotenie:** na základe priebežného hodnotenia		
Cieľ predmetu: Získať prehľad o najvýznamnejších antických literárnych dielach a autoroch, oboznámiť sa s reprezentatívnymi textami a ich interpretáciami; naznačiť súvislosti medzi gréckou a rímskou kultúrou.		
Stručná osnova predmetu: Používanie písma v egejskej oblasti, vznik gréckeho písma. Krétska a mykénska kultúra. Starogrécka mytológia. Predattické obdobie gréckej literatúry – homérske eposy, Hesiodos; starogrécke podoby lyriky, filozofická a historická próza. Attická dráma; fenomén gréckeho divadla, žáner tragédie, komédie a ich hlavní predstavitelia. Dejepisectvo, rečníctvo a filozofia v attickom období. Grécka literatúra v helenistickom období. Periodizácia rímskej literatúry. Archaické obdobie rímskej literatúry. Dielo významných predstaviteľov „zlatého“ veku rímskej literatúry. Predstavitelia „strieborného“ a neskorého obdobia.		
Literatúra: 1. CANFORA, L.: *Dějiny řecké literatury*. Praha : KLP, 2001. 2. CONTE, G. B.: *Dějiny řimské literatury*. Praha : KLP, 2003. 3. ELIADE, M.: *Dejiny náboženských predstáv a ideí I, II*. Bratislava : Agora, 1995. 4. MARTIN, R. a i.: *Slovník řecko-římské mytologie a kultury*. Praha : EWA Edition, 1993. 5. PIŠÚT, M.: *Dejiny svetovej literatúry. 1, 2.* Bratislava : Osveta, 1963. 6. MACURA, V a i.: *Slovník světových literárních děl. 1, 2.* Praha : Odeon, 1988. 7. ZEMAN, M. a i.: *Slovník světové literatury. Autoři a díla, směry.* Praha : Fortuna, 1993.		
Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský	**Podpis garanta a dátum poslednej úpravy listu:** 01. 03. 2008	

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici Fakulta humanitných vied

Informačný list predmetu

Kód: B-UASj-111	**Názov:** Syntax (P)	
Študijný odbor: 1.1.1. učiteľstvo akademických predmetov		
Študijný program: učiteľstvo slovenského jazyka a literatúry v kombinácii s ďalším akademickým/umelecko-výchovným/výchovným predmetom		
Garantuje: Klincková, Janka doc. PhDr., PhD.	**Zabezpečuje:** Klincková, Janka doc., PhDr., PhD. Gálisová, Anna Mgr., PhD.	
Obdobie štúdia predmetu: *Stupeň štúdia:* 1. *Odporúčaný semester:* 4.	**Forma výučby:** prednáška, seminár **Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):** **Týždenný:** 2/2 **Za obdobie štúdia:** 52	**Počet kreditov:** 5
Podmieňujúce predmety: Morfológia		

Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známkou, skúška

Priebežné hodnotenie:
rozbor syntaktických javov podľa zadania vyučujúceho (max. 30 bodov)
2 písomné previerky – 1. test: max 20 b, min. 13 b; 2. test: max 50 b, min. 33 b
Úspešné absolvovanie 2 priebežných testov (spolu min. 43 b) je podmienkou na účasť na záverečnom písomnom teste.

Záverečné hodnotenie: záverečný písomný test (100 bodov), na úspešnosť min. 65 bodov

Cieľ predmetu:
Prehĺbiť a rozšíriť poznatky študentov o vete a výpovedi, rozvinúť ich schopnosti abstraktne a logicky uvažovať, čítať a interpretovať vetné vzorce, dokázať generovať vetné modely, osvojiť si základné pojmy zo sémantickej syntaxe a získať kompetencie analyzovať a syntetizovať vzťahy v gramatickej a sémantickej štruktúre vety pri kreovaní komunikačne odlišných textov.

Stručná osnova predmetu:
Syntaktické vzťahy. Syntagma a veta. Vetné štruktúry (VŠ). Vetný vzorec. Gramatická a sémantická stavba VŠ. Syntagmatika. Syntagmatické a synsyntagmatické slovné druhy. Veta – výpoveď - elementárna textová jednotka. Expresívne syntaktické konštrukcie. Modálna výstavba výpovede. Druhy viet podľa zloženia, členitosti, vlastností gramatického jadra. Sémantická a gramatická charakteristika hlavných a vedľajších vetných členov. Polopredikatívne konštrukcie. Priraďovacie, podraďovacie, zložené súvetie. Hypersyntax, vetná syntax, vetné ekvivalenty. Štruktúra vety na formálnej, sémantickej rovine a lexikálnej rovine. Sémantika a aktuálne členenie. Textová syntax: text, koherencia a kohéznosť textu, konexia a konektory.

Literatúra:

Aktuálne otázky súčasnej syntaxe. Ed. M. Šimková. Bratislava : VEDA, 2005.
BAJZÍKOVÁ, E. – DOLNÍK, J.: *Textová lingvistika.* 1. vyd. Bratislava : Stimul, 1998.
KAČALA, J.: 1989. *Sloveso a sémantická štruktúra vety*. Bratislava, Veda 1989.
KAČALA, J.: *Doplnok v slovenčine*. Bratislava : SAV 1971.
KAČALA, J.: *Syntaktický systém jazyka*. Pezinok : Formát 1998.
KAČALA, J.:1998: *Syntaktický systém jazyka*. Pezinok, Formát 1998.
KOČIŠ, F.: *Zložené súvetie v slovenčine.* Bratislava, SAV 1973.
MOŠKO, G.: *Príručka vetného rozboru*. 2., dopl. a upravené vyd. Prešov : Náuka, 2006.
NIŽNÍKOVÁ, J.:1994. *Komunikačné typy viet v slovenčine*. In: Zo slovenskej skladby II. Prešov. FF UPJŠ 1994, s. 1 – 67.
ONDREJOVIČ, S.: *Medzi slovesom a vetou.* Jazykovedné štúdie. Bratislava : VEDA, 1989.
ORAVEC, J.- BAJZÍKOVÁ,E.: *Súčasný slovenský spisovný jazyk. Syntax.* Bratislava: SPN, 1984.

Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský	**Podpis garanta a dátum poslednej úpravy listu:** 02. 02. 2012

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici Fakulta humanitných vied

Informačný list predmetu

Kód: B-UASj-112	**Názov:** Slovenský literárny realizmus a moderna (P)	
Študijný odbor: 1.1.1. učiteľstvo akademických predmetov		
Študijný program: učiteľstvo slovenského jazyka a literatúry v kombinácii s ďalším akademickým/umelecko-výchovným/výchovným predmetom		
Garantuje: Kováčik, Ľubomír doc. PaedDr., PhD.	**Zabezpečuje:** Kováčik, Ľubomír doc., PaedDr., PhD. Jakubík, Henrich Mgr., PhD.	
Obdobie štúdia predmetu: *Stupeň štúdia:* 1. *Odporúčaný semester:* 4.	**Forma výučby:** prednáška, seminár **Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):** **Týždenný:** 1/2 **Za obdobie štúdia:** 39	**Počet kreditov:** 4
Podmieňujúce predmety: nie sú		
Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známkou, skúška **Priebežné hodnotenie:** aktivita na seminároch (20 bodov), seminárna práca (40 bodov) **Záverečné hodnotenie:** písomná previerka (40 bodov)		
Cieľ predmetu: Poskytnúť literárnohistorický obraz poézie, prózy a drámy slovenského realizmu poslednej tretiny 19. st. a začiatku 20. storočia v podobách tvorivého prekonávania literárnej tradície, konštituovania znakov realistickej koncepcie umenia a anticipácie Moderny. Poznanie zmyslu Moderny vo vývinovom rade slovenskej literatúry.		
Stručná osnova predmetu: Základné vývinové tendencie slovenského literárneho realizmu na pozadí spoločenskej situácie poslednej tretiny 19. storočia. Prekonávanie literárnej tradície a realistická koncepcia umenia v poézii (S. H. Vajanský, P. O. Hviezdoslav) a próze (S. H. Vajanský, E. M. Šoltésová, P. Vansová, M. Kukučín) prvej vlny realizmu. Literatúra ako výraz moderného rozporu jednotlivca a sociálnych tlakov. Subjektivizácia a smerovanie k moderne v druhej vlne realizmu (B. S. Timrava, J. G. Tajovský, Ľ. Podjavorinská a i.). Historická podmienenosť, noetika a poetika Moderny, hlavní predstavitelia.		
Literatúra: 1. ČEPAN, O.: *Próza slovenského realizmu*. Bratislava : Veda, 2001. 2. *Dejiny slovenskej literatúry.* 2 diel. Bratislava : SPN, 1984. 3. *Dejiny slovenskej literatúry.* III. diel. Bratislava : Veda, 1965. 4. Dejiny slovenskej literatúry. IV. diel. Bratislava : Veda, 1975. 5. ŠMATLÁK, S.: *Dejiny slovenskej literatúry. II.* Bratislava : Národné literárne centrum, 1999. 6. GÁFRIK, M.: *Poézia slovenskej moderny*. Bratislava : SAV, 1965. 7. TATÁR, J.: *Básnická medzigenerácia (od realizmu k moderne)*. Banská Bystrica : UMB, 2002.		
Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský	**Podpis garanta a dátum poslednej úpravy listu:** 10. 09. 2010	

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici Fakulta humanitných vied

Informačný list predmetu

Kód: B-UASj-113	**Názov:** Slavistika a staroslovienčina (P)	
Študijný odbor: 1.1.1. učiteľstvo akademických predmetov		
Študijný program: učiteľstvo slovenského jazyka a literatúry v kombinácii s ďalším akademickým/umelecko-výchovným/výchovným predmetom		
Garantuje: Krško, Jaromír doc., CSc.	**Zabezpečuje:** Krško, Jaromír doc., CSc. Chomová, Alexandra Mgr., PhD.	
Obdobie štúdia predmetu: *Stupeň štúdia:* 1. *Odporúčaný semester:* 5.	**Forma výučby:** prednáška **Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):** **Týždenný:** 1/2 **Za obdobie štúdia:** 39	**Počet kreditov:** 3
Podmieňujúce predmety: nie sú		
Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známkou, skúška **Priebežné hodnotenie:** priebežný test (50 bodov) a záverečný test (100 bodov) **Záverečné hodnotenie:** na základe priebežného a záverečného testu		
Cieľ predmetu: Oboznámiť študentov s najstarším prajazykom, z ktorého vznikli slovanské jazyky i väčšina európskych jazykov. Získať základné vedomosti o spoločnom jazyku Slovanov – praslovančine a staroslovienčine – prvom spisovnom jazyku Slovanov. Oboznámiť sa s historicko-spoločenskými podmienkami príchodu Konštantína a Metoda na Veľkú Moravu, získať poznatky o základných literárnych textoch, naučiť sa čítať texty v cyrilike.		
Stručná osnova predmetu: Dejiny slavistiky, základné vedecké metódy skúmania jazykového systému slovanských jazykov. Indoeurópsky prajazyk, balto-slovanská jazyková jednota, praslovančina. Gramatický systém praslovančiny – samohlásková sústava praslovančiny, vznik jerov a nosoviek, metatéza likvíd, zákon otvorených slabík. Spoluhlásková sústava praslovančiny, palatalizácia velár, gramatická stavba praslovančiny a praslovanská slovná zásoba. Vznik staroslovienčiny, staroslovienska literárna tvorba v 9. - 11. storočí, historicko-spoločenské podmienky príchodu Konštantína a Metoda na Veľkú Moravu, vznik slovanského písma, morfológia staroslovienčiny, charakteristika slovnej zásoby.		
Literatúra: 1. ONDRUŠ, Š.: Úvod do slavistiky, SPN, Bratislava 1959. 2. MATEJČÍK, J.: K základom slavistiky, Banská Bystrica 1982. 3. PETR, J.:. Základy slavistiky, Praha 1984. 4. KURZ, J.: Jazyk staroslověnský, Praha , SPN 1969. 5. VEČERKA, R.: Staroslověnština, Praha, SPN 1984. 6. VEČERKA, R.: Základy slovanské filologie a staroslověnštiny, Praha, SPN 1980. 7. STANISLAV, J.: Starosloviensky jazyk, Bratislava, SPN 1978.		
Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský		**Podpis garanta a dátum poslednej úpravy listu:** 12. 09. 2011

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici Fakulta humanitných vied

Informačný list predmetu

Kód: B-UASj-114	**Názov:** Literatúra pre deti a mládež (P)	
Študijný odbor: 1.1.1. učiteľstvo akademických predmetov		
Študijný program: učiteľstvo slovenského jazyka a literatúry v kombinácii s ďalším akademickým/umelecko-výchovným/výchovným predmetom		
Garantuje: Tatár, Jozef doc. PaedDr., PhD.	**Zabezpečuje:** Bariaková, Zuzana PaedDr., PhD. Pršová, Eva Mgr., PhD.	
Obdobie štúdia predmetu: *Stupeň štúdia:* 1. *Odporúčaný semester:* 5.	**Forma výučby:** prednáška, seminár **Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):** **Týždenný:** 1/2 **Za obdobie štúdia:** 39	**Počet kreditov:** 4
Podmieňujúce predmety: nie sú		

Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známkou, skúška

Priebežné hodnotenie:
seminárna práca (40 bodov)

Záverečné hodnotenie: skúška (60 bodov)

Cieľ predmetu:
Poskytnúť informácie o vývine slovenskej literatúry pre deti a mládež, podporovať rozvíjanie interpretačných schopností a zručností pri práci s vybranými textami z diel autorov a autoriek literatúry pre deti a mládež.

Stručná osnova predmetu:
Z teórie literatúry pre deti a mládež. Detský aspekt. Žánre literatúry pre deti a mládež. Kapitoly z dejín slovenskej literatúry pre deti a mládež. Dobové názory, moderná slovenská literatúra. Vývinové a žánrové premeny v období medzi dvoma vojnami. Próza so sociálnym motívom. Autorská rozprávka. Umelecko-náučná literatúra. Povesť a historická próza. Rustikálno-folklórny model poézie. Dobrodružná literatúra. literatúra po r. 1945. Problematika periodizácie. Urbánno-civilistický model poézie. Moderná rozprávka. Spoločenská próza. Próza s referenčným hrdinom. Návraty do ľudovej slovesnosti, adaptácie a transformácie textov. Literatúra faktu. Dobrodružná próza, sci-fi. Intepretácia textov dominantných autorov.

Literatúra:

1. JURČO, Milan: *Dotyky a prieniky nad textami diel literatúry pre deti a mládež.* Banská Bystrica: SKALNÁ RUŽA, 1997. 265 s.
2. KOPÁL, Ján: *Próza a poézia pre mládež. Teória/poetológia.* Nitra: Enigma, 1997.
3. KLÁTIK, Zlatko: *Slovo, kľúč k detstvu.* Bratislava: Mladé letá, 1975.
4. NOGE, Július: *Literatúra v literatúre.* Bratislava: Mladé letá, 1988.
5. SLIACKY, Ondrej: *Dejiny slovenskej literatúry pre deti a mládež do roku 1945*. Bratislava: Mladé letá, 1990.
6. STANISLAVOVÁ, Zuzana: *Kontexty modernej slovenskej literatúry pre deti a mládež.* Prešov: Náuka, 1998.

Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský	**Podpis garanta a dátum poslednej úpravy listu:** 01. 03. 2008

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici Fakulta humanitných vied

Informačný list predmetu

Kód: B-UASj-115	**Názov:** Literatúry vybraných starovekých kultúr (P)	
Študijný odbor: 1.1.1. učiteľstvo akademických predmetov		
Študijný program: učiteľstvo slovenského jazyka a literatúry v kombinácii s ďalším akademickým/umelecko-výchovným/výchovným predmetom		
Garantuje: Golema, Martin doc. PaedDr., PhD.	**Zabezpečuje:** Golema, Martin doc., PaedDr., PhD.	
Obdobie štúdia predmetu: *Stupeň štúdia:* 1. *Odporúčaný semester:* 5.	**Forma výučby:** prednáška, seminár **Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):** **Týždenný:** 1/2 **Za obdobie štúdia:** 39	**Počet kreditov:** 2
Podmieňujúce predmety: nie sú		

Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známkou

Priebežné hodnotenie:
seminárne práce (eseje) interpretujúce s použitím základných sekundárnych textov samostatne zvolené literárne diela a kratšie texty zo starovekého literárneho fondu – 80 bodov

Záverečné hodnotenie: písomná previerka vedomostí z vybraných tematických okruhov – 20 bodov

Cieľ predmetu:
Prehľad najvýznamnejších starovekých literatúr, oboznámenie sa s reprezentatívnymi textami a ich interpretácia; naznačenie súvislostí medzi jednotlivými starovekými kultúrami na základe porovnávacej mytológie.
Predstaviť najvýznamnejšie literárne pamiatky vybraných starovekých civilizácií, pochopiť kultúrnohistorické zvláštnosti jednotlivých kultúr a ich prínos do svetového literárneho dedičstva, spoznať dostupnú sekundárnu literatúru, rozvinúť univerzálnejšie použiteľné interpretačné kompetencie študenta pri analýze starovekých literárnych pamiatok**.**

Stručná osnova predmetu:
Metodologické východiská skúmania svetovej literatúry. Koncepcie svetovej literatúry (aditívna, výberová, literárnohistorická). Prvé systémy písania. Literatúra starovekej Mezopotámie – sumerská literatúra, sumersko-akkadská syntéza v literatúre. Staroegyptská literatúra; literárne pamiatky z obdobia starej ríše, prvého prechodného obdobia, strednej a novej ríše. Staročínska literatúra; základné konfuciánske a taoistické texty, stará čínska poézia. Staroindická literatúra – písomné pamiatky z doby védskej a tzv. historického obdobia. Hebrejská literatúra. Staroarabská literatúra; poézia predislamskej doby, korán ako literárna pamiatka. Staroveké mýty v reflexii súčasnej humanistiky – kreatívna hermeneutika Mirceu Eliadeho.

Literatúra:

PIŠÚT, Milan a i.: *Dejiny svetovej literatúry 1, 2.* Bratislava : Osveta, 1963.
MACURA, V. a i.: *Slovník světových literárních děl 1, 2*. Praha : Odeon, 1988.
PUHVEL, J.: *Srovnávací mythologie*. Praha : Nakladatelství Lidové noviny, 1997.
ZEMAN, M. a i.: *Slovník světové literatury : Autoři a díla, směry*. Praha : Fortuna, 1993.
ŽÁBA, Z.: *Tesáno do kamene, psáno na papyrus*. Praha : Svoboda, 1968.
KRAMER, S. N.*: Historie začíná v Sumeru*. Praha : SNKL, 1965.
McGREAL, I. P. et al.: *Velké postavy východního myšlení*. Praha : Prostor, 1998.
ELIADE, M: *Dejiny náboženských predstáv a ideí 1*. Bratislava : Agora, 1995.
ELIADE, M: *Dejiny náboženských predstáv a ideí 2.* Bratislava : Agora, 1997.
ELIADE, M: *Dejiny náboženských predstáv a ideí 3.* Bratislava : Agora, 1997.

Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský	**Podpis garanta a dátum poslednej úpravy listu:** 01. 03. 2008

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici Fakulta humanitných vied

Informačný list predmetu

Kód: B-UASj-116	**Názov:** Dejiny spisovného jazyka (P)	
Študijný odbor: 1.1.1. učiteľstvo akademických predmetov		
Študijný program: učiteľstvo slovenského jazyka a literatúry v kombinácii s ďalším akademickým/umelecko-výchovným/výchovným predmetom		
Garantuje: Krško, Jaromír doc., CSc.	**Zabezpečuje:** Krško, Jaromír doc., CSc. Chomová, Alexandra Mgr., PhD.	
Obdobie štúdia predmetu: *Stupeň štúdia:* 1. *Odporúčaný semester:* 6.	**Forma výučby:** prednáška, seminár **Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):** **Týždenný:** 1/1 **Za obdobie štúdia:** 26	**Počet kreditov:** 3
Podmieňujúce predmety: nie sú		
Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známkou **Priebežné hodnotenie:** seminárna práca (50 bodov), test (50 bodov) **Záverečné hodnotenie:** na základe priebežného hodnotenia		
Cieľ predmetu: Získať vedomosti z dejín spisovného jazyka od obdobia Veľkej Moravy, cez jednotlivé kodifikačné obdobia (bernolákovské, štúrovské…) až po súčasnosť. Vedieť charakterizovať zmeny v spisovnom jazyku v týchto obdobiach.		
Stručná osnova predmetu: Veľkomoravské obdobie. Obdobie 10. – 14. storočia. Obdobie 15. storočia. Kultúrne jazyky v slovenskej národnosti v 16. – 18. storočí. Bernolákovské obdobie. Štúrovské obdobie. Matičné a Martinské obdobie. Obdobie od roku 1918 po súčasnosť.		
Literatúra: 1. PAULINY, E.: *Dejiny spisovnej slovenčiny.* Bratislava : SPN, 1983. 2. MATEJČÍK, J.: *Kapitoly z dejín spisovného jazyka.* Banská Bystrica : PF, 1971. 3. DORUĽA, J.: *Slováci v dejinách jazykových vzťahov.* Bratislava : Veda, 1977. 4. KRAJČOVIČ, R. – ŽIGO, P.: *Príručka k dejinám spisovnej slovenčiny.* Bratislava : UK, 1999.		
Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský	**Podpis garanta a dátum poslednej úpravy listu:** 01. 03. 2008	

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici Fakulta humanitných vied

Informačný list predmetu

Kód: B-UASj-201	**Názov:** Slovenské sociolekty (PV)	
Študijný odbor: 1.1.1. učiteľstvo akademických predmetov		
Študijný program: učiteľstvo slovenského jazyka a literatúry v kombinácii s ďalším akademickým/umelecko-výchovným/výchovným predmetom		
Garantuje:	**Zabezpečuje:** Odaloš, Pavol prof., PaedDr. CSc.	
Obdobie štúdia predmetu: *Stupeň štúdia:* 1. *Odporúčaný semester:* 3.	**Forma výučby:** seminár **Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):** **Týždenný:** 0/1 **Za obdobie štúdia:** 13 týždňov	**Počet kreditov:** 2
Podmieňujúce predmety: nie sú		
Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známkou **Priebežné hodnotenie:** aktivita, seminárna práca **Záverečné hodnotenie:** na základe priebežného hodnotenia		
Cieľ predmetu: Prehĺbiť teoreticko-metodologické i aplikačné poznanie sociolektov v rámci slovenského jazyka zo synchrónneho a dynamického aspektu na širšej všeobecnolingvistickej a lingvodidaktickej báze v rámci dynamických tendencií súčasnej slovenčine a jej fungovania v spoločnosti.		
Stručná osnova predmetu: Charakteristika sociolektov, štruktúrna a funkčné (komunikačná), typy sociolektov, slovotvorba sociolektov, sociolekty a dialekty, sociolekty v školy a v spoločnosti, dynamika sociolektov		
Literatúra: BOSÁK, J:. *Dialekty a sociolekty*. In: Studia Academica Slovaca. 25. Prednášky XXXII. letného seminára slovenského jazyka a kultúry. Bratislava: Stimul, 1996, s. 25 – 30. HOCHEL, B.: *Slovník slovenského slangu.* Bratislava: Hevi, 1993. 185 s. MLACEK, J.: *Slang v slovenčine*. Slovenské pohľady, roč. 114, 1994, č. 2, s. 119 – 127. ODALOŠ, Pavol: *Sociolekty v basketbalovom a penitenciárnom prostredí*. B. Bystrica: UMB, 1997. 92 s. ISBN 80-8055-031-X ODALOŠ, Pavol: *Dynamika špecifických sfér komunikácie*. Banská Bystrica : Pedagogická fakulta UMB, 2002. 160 s. ISBN 80-8055-631- ONDREJOVIČ, S.: *K sociolingvistike na Slovensku*. In: Studia Academica Slovaca. 20. Prednášky XXVII. Letného seminára slovenského jazyka a kultpry. Bratislava: Alfa, 1991, s. 177 – 191. ONDRUS, P.: *Sociálne nárečia na Slovensku I*. Argot slovenských detí. Bratislava: SPN, 1977. 248 s. *Sociolinguistica Slovaca*. 1. – 5. Bratislava: Veda, 1995 – 1999.		
Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský	**Podpis garanta a dátum poslednej úpravy listu:** 01.03. 2008	

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici Fakulta humanitných vied

Informačný list predmetu

Kód: B-UASj-202	**Názov:** Starší európsky literárny fond v populárnom čítaní na Slovensku (PV)	
Študijný odbor: 1.1.1. učiteľstvo akademických predmetov		
Študijný program: učiteľstvo slovenského jazyka a literatúry v kombinácii s ďalším akademickým/umelecko-výchovným/výchovným predmetom		
Garantuje:	**Zabezpečuje:** Kubealaková, Martina Mgr., PhD.	
Obdobie štúdia predmetu: *Stupeň štúdia:* 1. *Odporúčaný semester:* 3.	**Forma výučby:** seminár **Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):** **Týždenný:** 0/1 **Za obdobie štúdia:** (13 týždňov)	**Počet kreditov:** 2
Podmieňujúce predmety: nie sú		

Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známkou

Priebežné hodnotenie:
analýza a interpretácia vybranej knižky ľudového čítania (seminárna práca) – 40 bodov
aktivity – 20 bodov
esej – 40 bodov

Záverečné hodnotenie: na základe priebežného hodnotenia

Cieľ predmetu:
Prehĺbiť a rozšíriť poznatky študentov a študentiek o populárnej literatúre, rozvinúť ich schopnosti kritickej interpretácie textov rôznej umeleckej kvality a funkcie, obohatiť ich vedomosti o ukotvenosti slovenskej literárnej kultúry v európskej kultúre a literatúre.

Stručná osnova predmetu:
Literatúra „na okraji" – knižky ľudového čítania ako európsky fenomén, ich genéza a stratifikácia v európskom a slovenskom kontexte. Myšlienkové a umelecké princípy ľudového čítania. Vzťah výchovného a zábavného aspektu v populárnej literatúre.
Európska stredoveká rytierska a šibalská poviedka, legendy medzinárodnej proveniencie. Prehľad novších prozaických žánrov európskej proveniencie v knižkách ľudového čítania na Slovensku (hrôzostrašná, zbojnícka, sentimentálna poviedka etc.).
Interpretačné osobitosti s ohľadom na poetiku textov, tradícia prežívajúca do 19. storočia.
Knižky ľudového čítania v kontexte slovenskej (a českej) literárnej histórie v minulosti a dnes.
Perspektívy, ciele a význam výskumu starších európskych žánrov v ľudových knižkách vo svete a na Slovensku.

Literatúra:

1. LIBA, P.: *Kontexty populárnej literatúry.* Martin, 1981.
2. LIBA, P.: *Čítanie starých otcov*. Martin, 1970.
3. HURTAJOVÁ, Z.: *Kratochvíľne, úsmevné, ale i prikladné šibalské príbehy.* Bratislava, 1988.
4. HURTAJOVÁ, Z.: *Kratochvíľne, úsmevné, ale i prikladné rytierske príbehy*. Bratislava, 1980.
5. HURTAJOVÁ, Z.: *Život, skutky a rozhovory ohavného Ezopa*… Liptovský Mikuláš, 1997.
6. *Historický slovník slovenského jazyka I.- V.* Bratislava, 1991 – 2000.
7. HRABÁK, J.: *Napínavá četba pod lupou.* Praha, 1986.
8. HRABÁK, J.: *Od laciného optimizmu k hororu*. Praha, 1989.
9. SIROVATKA, O.: *Literatura na okraji*. Praha, 1990.
10. HURTAJOVÁ, Z. – štúdie a vedecké (odborné) články
11. KUBEALAKOVÁ, M. – štúdie a vedecké (odborné) články

Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský	**Podpis garanta a dátum poslednej úpravy listu:** 01. 03. 2008

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici Fakulta humanitných vied

Informačný list predmetu

Kód: B-UASj-203	**Názov:** Efektívne čítanie (PV)	
Študijný odbor: 1.1.1. učiteľstvo akademických predmetov		
Študijný program: učiteľstvo slovenského jazyka a literatúry v kombinácii s ďalším akademickým/umelecko-výchovným/výchovným predmetom		
Garantuje:	**Zabezpečuje:** Patráš, Vladimír prof., PaedDr., CSc.	
Obdobie štúdia predmetu: *Stupeň štúdia:* 1. *Odporúčaný semester:* 4.	**Forma výučby:** seminár **Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):** **Týždenný:** 0/1 **Za obdobie štúdia:** (13 týždňov)	**Počet kreditov:** 2
Podmieňujúce predmety: nie sú		

Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známkou

Priebežné hodnotenie:
priebežné scientometrické hodnotenie na praktických cvičeniach, analýza – systematické sledovanie výkonnostnej úrovne frekventanta (100 bodov)

Záverečné hodnotenie: na základe priebežného hodnotenia

Cieľ predmetu:
Získanie metodologických skúseností, praktických zručností a prehĺbenie schopností efektívne orientovať sa v stredne náročnom (populárno-náučné žánre) a náročnom (vedecko-náučné žánre) texte ako osobitej funkčnej konštelácii obsahových a formálnych parametrov.

Stručná osnova predmetu:
Efektívne čítanie alebo: čo chceme dosiahnuť? NE a NA (=neštudovať a naštudovať) alebo efektívne čítanie v číslach. Text = obsah + forma. Text = forma + obsah. Biologicko-anatomické predpoklady (efektívneho) čítania. Psychosociálne osobitosti efektívneho čítania. Bariéry pri efektívnom čítaní. Spôsoby čítania I: informačné (orientačné), kurzorické čítanie. Spôsoby čítania II: selektívne, štatarické čítanie. Spôsoby čítania III: oddychovo-relaxačné, kombinované čítanie. Metodologické osobitosti pri nácviku efektívneho čítania.

Literatúra:

1. GRUBER, D.: *Šetřme časem! Rychločtení – rychlostudium*. Praha, 1995.
2. MISTRÍK, J.: *Rýchle čítanie*. Bratislava, 1980.
3. MISTRÍK, J.: *Efektívne čítanie*. Bratislava, 1996.
4. WAINWRIGHT, B. A.: *Rapid Reading.* London, 1972.
5. ZIELKE, W.: *Jak racionálně studovat*. Praha, 1984.
6. ZIELKE, W.: *Jak číst rychleji a lépe*. Praha, 1988.

Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský	**Podpis garanta a dátum poslednej úpravy listu:** 01. 03. 2008

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici Fakulta humanitných vied

Informačný list predmetu

Kód: B-UASj-204	**Názov:** Umelecký prednes (PV)	
Študijný odbor: 1.1.1. učiteľstvo akademických predmetov		
Študijný program: učiteľstvo slovenského jazyka a literatúry v kombinácii s ďalším akademickým/umelecko-výchovným/výchovným predmetom		
Garantuje:	**Zabezpečuje:** Findra, Ján prof., PhDr. et Dr. h. c., DrSc.	
Obdobie štúdia predmetu: *Stupeň štúdia:* 1. *Odporúčaný semester:* 4.	**Forma výučby:** seminár **Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):** **Týždenný:** 0/1 **Za obdobie štúdia:** (13 týždňov)	**Počet kreditov:** 2
Podmieňujúce predmety: nie sú		
Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známkou **Priebežné hodnotenie:** individuálne prednesy konkrétnych textov (60 bodov), interpretácia (40 bodov) **Záverečné hodnotenie:** na základe priebežného hodnotenia		
Cieľ predmetu: Teoreticky a metodicko-prakticky pripraviť študentov ako budúcich učiteľov tak, aby dokázali zorganizovať a viesť na svojej škole recitačný krúžok. V tej súvislosti ide aj o ich schopnosť pripraviť recitátora na sólové alebo kolektívne vystúpenie.		
Stručná osnova predmetu: Umelecký prednes ako špecifický typ ústnej komunikácie. Všeobecná teoreticko-metodologická a didaktická problematika (výber textu, práca s textom, interpretácia textu, metódy práce s recitátorom). Výrazové prostriedky recitátora: verbálne, poprijazykové, kinetické. Recitačné štýly. Individuálna interpretácia umeleckého textu. Osobitosti prednesu poézie a prózy. Prednes vecného textu.		
Literatúra: 1. FINDRA, J.: *Stavba a prednes rečníckeho prejavu.* Martin, 1989. 2. FINDRA, J.: *Umenie prednesu.* Bratislava, 1979. 3. FINDRA, J. – TVRDOŇ, E.: *Ústny prejav a umelecký prednes.* Bratislava, 1986. 4. MISTRÍK, J.: *Hovory s recitátorom.* Martin, 1971. 5. FINDRA, J.: *Úvaha s recitátorom.* Martin, 1974.		
Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský	**Podpis garanta a dátum poslednej úpravy listu:** 01. 03. 2008	

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici Fakulta humanitných vied

Informačný list predmetu

Kód: B-UASj-205	**Názov:** Rétorika (PV)	
Študijný odbor: 1.1.1. učiteľstvo akademických predmetov		
Študijný program: učiteľstvo slovenského jazyka a literatúry v kombinácii s ďalším akademickým/umelecko-výchovným/výchovným predmetom		
Garantuje:	**Zabezpečuje:** Patráš, Vladimír prof., PaedDr., CSc.	
Obdobie štúdia predmetu: *Stupeň štúdia:* 1. *Odporúčaný semester:* 6.	**Forma výučby:** seminár **Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):** **Týždenný:** 0/1 **Za obdobie štúdia:** (13 týždňov)	**Počet kreditov:** 2
Podmieňujúce predmety: nie sú		
Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známkou **Priebežné hodnotenie:** systémová analýza na každom cvičení – posudzovanie výkonnostnej úrovne frekventanta; praktické živé vystúpenie – finálna evalvácia úrovne frekventanta (100 bodov) **Záverečné hodnotenie:** na základe priebežného hodnotenia		
Cieľ predmetu: Systémové osvojenie si nevyhnutných teoretických poznatkov a skúseností, potrebných na efektívne a kultivované zvládnutie oficiálnych/polooficiálnych komunikačných situácií, realizovaných v ústnej forme komunikácie.		
Stručná osnova predmetu: Exkurz do vývinových období rečníctva. Typológia rétorických teórií. Formy komunikácie. Komunikačné prostriedky rečníka – verbálna a neverbálna zložka. Verbálna *zložka*: spolupráca základných a osobitných jazykových prostriedkov a ich využitie v kultivovanom verejnom prejave. "Citlivé miesta" v medziľudskej komunikácii. Zvuková stránka rečníckeho prejavu: segmentálna úroveň; prozodické javy – komplexné pôsobenie v rečníckom prejave. Žánre rétorickej komunikácie. Fázy rétorického procesu a ich uplatnenie v rečníckej praxi. Efektívna rétorická komunikácia: princípy, zásady. Neverbálna zložka rétorickej komunikácie – kinetika, plastika tela, gestika, proxemika. Praktické zvládnutie rečníckeho prejavu v simulovanej komunikačnej situácii.		
Literatúra: 1. BAKER, A.: *Umíte přesvědčit?* Praha : Computer Press, 2000. 2. BOOHER, D.: *Komunikujte s jistotou*. Brno : Computer Press, 1999. 3. FINDRA, J.: *Stavba a prednes rečníckeho prejavu.* Martin : Osveta, 1989. 4. MISTRÍK, J.: *Rétorika.* 3. vyd. Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1987. 5. SLANČOVÁ, D*.: Základy praktickej rétoriky*. Prešov : Náuka, 2001. 6. VYBÍRAL, Z.: *Psychologie lidské komunikace.* Praha : Portál, 2000. http://members.aol.com/nonverbal2/entries.htm#Entries – Nonverbal Dictionary. http://humanities.byu.edu/rhetoric/silva.htm - Silva Rhetoricæ.		
Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský	**Podpis garanta a dátum poslednej úpravy listu:** 01. 03. 2008	

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici Fakulta humanitných vied

Informačný list predmetu

Kód: B-UASj-206	**Názov:** Svetová literatúra pre deti a mládež (PV)	
Študijný odbor: 1.1.1. učiteľstvo akademických predmetov		
Študijný program: učiteľstvo slovenského jazyka a literatúry v kombinácii s ďalším akademickým/umelecko-výchovným/výchovným predmetom		
Garantuje:	**Zabezpečuje:** Pršová, Eva Mgr., PhD.	
Obdobie štúdia predmetu: *Stupeň štúdia:* 1. *Odporúčaný semester:* 5.	**Forma výučby:** seminár **Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: 13** **Týždenný:** 0/1 **Za obdobie štúdia:** 13 týždňov	**Počet kreditov:** 2
Podmieňujúce predmety: nie sú		
Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známkou **Priebežné hodnotenie:** intepretácie vybraných diel s písomnou prípravou na semináre (30 bodov), 10 prečítaných kníh (50 bodov) **Záverečné hodnotenie:** test (20 bodov) + na základe priebežného hodnotenia		
Cieľ predmetu: Informácie o reprezentatívnych dielach svetovej literatúry pre deti a mládež s rešpektovaním čítankového a mimočítankového čítania na ZŠ. Prehĺbenie teoretických poznatkov o žánroch lit.pre deti a mládež. Rozvíjanie intepretačných zručností.		
Stručná osnova predmetu: Svetová literatúra pre mládež v čítankách pre 5. – 9. ročník ZŠ. Klasické dedičstvo svetovej literatúry v čítaní detí. Dobrodružná próza (Defoe, Swift, Dumas, Verne, London...). Románová, novelistická a poviedková tvorba pre deti a mládež (Dickens, Twain, Bronteová, Montgomeryová, Molnár, Gajdar, Kästner, Saroyan, Dumbadze, Salinger, Towsendová, Wilsonová a i.). Rozprávka bez vekového určenia (Andersen, Wilde, Carroll, Maeterlinck, Exupéry, Dahl, Tolkien, Rowlingová, Besson, Bach...). Reprezentatívne zbierky poézie pre deti a mládež. Sci-fi a non fiction literatúra. Problematika komercie, konzumu a bestseleru a jej vplyv na čitateľstvo mládeže.		
Literatúra: KLÁTIK, Z.: *Svetová literatúra pre mládež*. Bratislava : SPN, 1978. 308 s. *Malá encyklopédia spisovateľov sveta*. 2. vyd. Bratislava : Obzor, 1981. 644 s. RUSŇÁK, R.: *Svetová literatúra pre deti a mládež v didaktickej komunikácii*. Prešov: Prešovská univerzita, Pedagogická fakulta, 2009. SEDLÁK, J.: *Epické žánre v literatúre pre mládež*. 2. preprac. a rozš. vyd. Bratislava : SPN, 1981. 356 s.		
Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský	**Podpis garanta a dátum poslednej úpravy listu:** 12. 09. 2011	

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici Fakulta humanitných vied

Informačný list predmetu

Kód: B-UASj-207	**Názov:** Vývin pravopisu (PV)	
Študijný odbor: 1.1.1. učiteľstvo akademických predmetov		
Študijný program: učiteľstvo slovenského jazyka a literatúry v kombinácii s ďalším akademickým/umelecko-výchovným/výchovným predmetom		
Garantuje:	**Zabezpečuje:** Krško, Jaromír doc., PhD.	
Obdobie štúdia predmetu: *Stupeň štúdia:* 1. *Odporúčaný semester:* 6.	**Forma výučby:** seminár **Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):** **Týždenný:** 0/1 **Za obdobie štúdia:** (13 týždňov)	**Počet kreditov:** 2
Podmieňujúce predmety: nie sú		

Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známkou

Priebežné hodnotenie:
záverečný test (100 bodov)

Záverečné hodnotenie: na základe priebežného hodnotenia

Cieľ predmetu:
Získať vedomosti o základných pravopisných princípoch, zásadách pravopisu v jednotlivých kodifikačných obdobiach a vedieť ich analyzovať na dobových textoch.

Stručná osnova predmetu:
Základné pravopisné princípy – tzv. primitívny pravopis, zložkový a diakritický pravopis. Rozbor jednotlivých druhov pravopisu na ukážkach. Pravopisné princípy v kodifikáciách A. Bernoláka, Ľ. Štúra, M. Hattalu. Pravopisné princípy v súčasnom spisovnom jazyku. Korešpondencia fónických a grafických prvkov.

Literatúra:

1. CAMBEL, S.: *Slovenský pravopis.* Budapešť, 1890.
2. KRAJČOVIČ, R. – ŽIGO, P.: *Dejiny spisovnej slovenčiny*. Bratislava : Univerzita Komenského, 2002.
3. KRAJČOVIČ, R. – ŽIGO, P.: *Príručka k dejinám spisovnej slovenčiny.* Bratislava : Univerzita Komenského, 1999.
4. PAULÍNY, E.: *Dejiny spisovnej slovenčiny.* Bratislava : SPN, 1983.
Pravidlá slovenského pravopisu. 1931; 1939; 1940; 1953; 1991; 1998; 2000.
5. SABOL, Ján: Grafické a fonické sústavy. In: *Studia Academica Slovaca 24 : Prednášky XXXI. letného seminára slovenského jazyka a kultúry.* Red. Jozef Mlacek. Bratislava : Stimul, 1995, s. 158 – 163.

Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský	**Podpis garanta a dátum poslednej úpravy listu:** 01. 03. 2008

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici Fakulta humanitných vied

Informačný list predmetu

Kód: B-UASj-208	**Názov:** Tvorivá dramatika (PV)	
Študijný odbor: 1.1.1. učiteľstvo akademických predmetov		
Študijný program: učiteľstvo slovenského jazyka a literatúry v kombinácii s ďalším akademickým/umelecko-výchovným/výchovným predmetom		
Garantuje:	**Zabezpečuje:** Pršová, Eva Mgr., PhD.	
Obdobie štúdia predmetu: *Stupeň štúdia:* 1. *Odporúčaný semester:* 6.	**Forma výučby:** seminár **Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):** **Týždenný:** 0/1 **Za obdobie štúdia:** (13 týždňov)	**Počet kreditov:** 2
Podmieňujúce predmety: nie sú		
Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známkou **Priebežné hodnotenie:** samostatná práca (50 bodov), práca v skupine (50 bodov) **Záverečné hodnotenie:** na základe priebežného hodnotenia		
Cieľ predmetu: Hlavným cieľom predmetu je rozvoj osobnosti smerom k prosociálnosti a k umeleckým aktivitám prostredníctvom zážitkových metód a techník dramatickej výchovy. Študenti a študentky získavajú zručnosti v skúsenosti s hrou, dramatizáciou, improvizáciou a rolovou hrou, čím si vytvárajú predpoklady na ich aplikáciu vo svojej budúcej príprave na vyučovaciu hodinu a vo vyučovacom procese vôbec.		
Stručná osnova predmetu: Tvorivá dramatika ako predmet, metóda a životný princíp. Ciele tvorivej dramatiky. Vytvorenie priestoru na skúsenosť s hrami na pozorovanie, sústreďovanie a rozvíjanie predstavivosti, s námetovými hrami a jazykovou i mimojazykovou komunikáciou. Interpretácia umeleckého diela (literárneho, hudobného, výtvarného) prostredníctvom tvorivej dramatiky. Improvizácia na námet z umeleckého diela alebo bežného života. Možnosti využitia hry v rôznych etapách vyučovacej hodiny.		
Literatúra: 1. MACHKOVÁ, E.: *Základy dramatickej výchovy*. Praha : SPN, 1980. 2. MACHKOVÁ, E.: *Zásobník dramatických hier*. Bratislava : NOC, 1997. 3. VALENTA, J.: *Metody a techniky dramatické výchovy*. Praha : Strom, 1998.		
Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský	**Podpis garanta a dátum poslednej úpravy listu:** 01. 03. 2008	

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici Fakulta humanitných vied

Informačný list predmetu

Kód: B-UASj-209	**Názov:** Vývin lexiky po 9. storočí (PV)	
Študijný odbor: 1.1.1. učiteľstvo akademických predmetov		
Študijný program: učiteľstvo slovenského jazyka a literatúry v kombinácii s ďalším akademickým/umelecko-výchovným/výchovným predmetom		
Garantuje:	**Zabezpečuje:** Krško, Jaromír doc., PhD.	
Obdobie štúdia predmetu: *Stupeň štúdia:* 1. *Odporúčaný semester:* 6.	**Forma výučby:** seminár **Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):** **Týždenný:** 0/1 **Za obdobie štúdia:** (13 týždňov)	**Počet kreditov:** 2
Podmieňujúce predmety: nie sú		
Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známkou **Priebežné hodnotenie:** seminárna práca (100 bodov) **Záverečné hodnotenie:** na základe priebežného hodnotenia		
Cieľ predmetu: Osvojiť si poznatky o zmene sémantiky v staroslovienčine (po prijatí kresťanstva), vplyvoch cudzích jazykov na slovenčinu (češtiny, nemčiny, ruštiny, angličtiny…).		
Stručná osnova predmetu: Sémantické zmeny lexiky staroslovienčiny po prijatí kresťanstva. Vplyv českého jazyka na lexiku Slovákov. Import lexikalizmov po prílive nemeckej a valašskej kolonizácie. Vplyv bohemizmov v stredoveku, rusizmov na konci XIX. a začiatku XX. storočia. Obohacovanie slovnej zásoby v súčasnosti.		
Literatúra: 1. BLANÁR, V.: *Lexikálno-sémantická rekonštrukcia.* Bratislava : Veda, 1984. 2. KRAJČOVIČ, R.: *Vývin slovenského jazyka a dialektológie.* Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1988. 3. PAULINY, E.: *Dejiny spisovnej slovenčiny.* Bratislava : SPN, 1983. 4. *Jazykové štúdie XVII.* Z dejín slovenskej lexiky. Bratislava : Veda, 1982. 5. Zborník *Metódy výskumu a opisu lexiky slovanských jazykov.* Bratislava : Jazykovedný ústav Ľ. Štúra SAV, 1990. 6. Zborník *Slovenčina v historickom kontexte.* Materiály z konferencie konanej v Nitre 16.-17. mája 1996. Nitra : Vysoká škola pedagogická, 1996.		
Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský	**Podpis garanta a dátum poslednej úpravy listu:** 01. 03. 2008	

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici Fakulta humanitných vied

Informačný list predmetu

Kód: B-UASj-210	**Názov:** Literárna regionalistika (PV)	
Študijný odbor: 1.1.1. učiteľstvo akademických predmetov		
Študijný program: učiteľstvo slovenského jazyka a literatúry v kombinácii s ďalším akademickým/umelecko-výchovným/výchovným predmetom		
Garantuje:	**Zabezpečuje:** Jakubík, Henrich Mgr., PhD	
Obdobie štúdia predmetu: *Stupeň štúdia:* 1. *Odporúčaný semester:* 6.	**Forma výučby:** seminár **Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):** **Týždenný:** 0/1 **Za obdobie štúdia:** (13 týždňov)	**Počet kreditov:** 2
Podmieňujúce predmety: nie sú		
Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známkou **Priebežné hodnotenie:** seminárna práca (100 bodov) **Záverečné hodnotenie:** na základe priebežného hodnotenia		
Cieľ predmetu: Teoretická a metodologická príprava študentov slovenského jazyka a literatúry v literárnej regionalistike z hľadiska jej výchovného využitia v literárnom vzdelávaní na základných a stredných školách.		
Stručná osnova predmetu: Pojem, obsah, hodnotové aspekty a výchovno-vzdelávacia funkcia literárnej regionalistiky. Prezentácia individuálne zadaných seminárnych prác a ich kolektívna oponentúra pre prípadné využitie v regionálnej publicistike alebo v podobe metodických materiálov.		
Literatúra: 1. REZNÍK, J.: *Túry do literatúry*. Bratislava : Slovart, 2001. 2. REZNÍK, J.: *Po literárnych stopách na Slovensku*. Bratislava : Mladé letá, 1982.		
Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský	**Podpis garanta a dátum poslednej úpravy listu:** 01. 03. 2008	

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici Fakulta humanitných vied

Informačný list predmetu

Kód: B-UASj-300	**Názov:** Vlastné mená v literatúre (V)	
Študijný odbor: 1.1.1. učiteľstvo akademických predmetov		
Študijný program: učiteľstvo slovenského jazyka a literatúry v kombinácii s ďalším akademickým/umelecko-výchovným/výchovným predmetom		
Garantuje:	**Zabezpečuje:** Odaloš, Pavol prof., PaedDr., CSc.	
Obdobie štúdia predmetu: *Stupeň štúdia:* 1. *Odporúčaný semester:* Z	**Forma výučby:** seminár **Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):** **Týždenný:** 0/1 **Za obdobie štúdia:** 13 týždňov	**Počet kreditov:** 2
Podmieňujúce predmety: nie sú		
Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známkou **Priebežné hodnotenie:** aktivita, seminárna práca **Záverečné hodnotenie:** na základe priebežného hodnotenia		
Cieľ predmetu: 1. Študent má vedieť vymedziť literárnu onomastiku, charakterizovať literáronymum a klasifikovať literáronymá podľa plnenia funkcií, spôsobu tvorenia a podľa typov. 2. Študent má byť spôsobilý v texte identifikovať literáronymá, resp. má vykonať onomasticky orientovaný výskum literároným na ploche konkrétneho prozaického diela slovenskej literatúry.		
Stručná osnova predmetu: Vymedzenie literárnej onomastiky, charakteristika literáronyma, všeobecné a špecifické funkcie literároným v literárnom texte, spôsoby tvorenia literároným, typy literároným, modely fučnej realizácie literároným v prozaickom diele.		
Literatúra: Encyklopédia slovanskej onomastiky I. 2002, II. 2003, Krakov. Onomastika literacka. Olsztyn 1993. ODALOŠ, P. 2003 a: Literáronymá v Ballekovej próze 60. rokov. In: Zborník z ved. konferencie Lit. tradície B. Bystrice 60. roky 20. storočia. B. Bystrica: PF UMB, s. 43 – 57. ODALOŠ, P. 2003 b: Literáronymá v Ballekovej próze Biely vrabec. In: Vlastné meno v komunikácii. In: 15. SOK. JÚ ĽŠ SAV – FF K, s. 307 – 314. ODALOŠ, P. 2003 c: Ballekova onymia. In: Literárne dielo Ladislava Balleka. B. Bystrica: UMB, s. 78 – 87. ODALOŠ, P. 2005: Literáronymá Ballekovho Denníka lekárnika Eugena Filadelfiho. In Západoslovanské jazyky 2.. Ostrava: Ostravská univerzita, s. 103 – 110. ODALOŠ, P. 2006a: Literáronymá v Ballekovom románe Pomocník. In: Literárne tradície Banskej Bystrice II. [70. roky 20. storočia]. B. Bystrica: UMB, s. 38 – 45. ODALOŠ, P. 2006b: Literáronymá v Ballekovom Lesnom divadle. In: Acta onomastica. Ročník XLVII. Praha, s. 358 – 365.		
Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: Slovenský	**Podpis garanta a dátum poslednej úpravy listu:** 01. 03. 2008	

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici Fakulta humanitných vied

Informačný list predmetu

Kód: B-UASj-301	**Názov:** Neverbálna komunikácia (V)	
Študijný odbor: 1.1.1. učiteľstvo akademických predmetov		
Študijný program: učiteľstvo slovenského jazyka a literatúry v kombinácii s ďalším akademickým/umelecko-výchovným/výchovným predmetom		
Garantuje:	**Zabezpečuje:** Klincková, Janka doc., PhDr., PhD. Urbancová, Lujza PhD.	
Obdobie štúdia predmetu: *Stupeň štúdia:* 1. *Odporúčaný semester:* L	**Forma výučby:** seminár **Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):** **Týždenný:** 0/1 **Za obdobie štúdia:** (13 týždňov)	**Počet kreditov:** 2
Podmieňujúce predmety: nie sú		
Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známkou **Priebežné hodnotenie:** vypracovanie projektu (70 bodov), hodnotenie odborných diskusií (30 bodov) **Záverečné hodnotenie:** na základe priebežného hodnotenia		
Cieľ predmetu: Zvládnuť terminológiu disciplíny. Vysvetliť oblasti neverbálnej komunikácie so zameraním na využitie vedomostí v bežnej komunikácii.		
Stručná osnova predmetu: Komunikácia všeobecne – podstata procesu a druhy komunikácie. Znak. Mimojazykové komunikačné prostriedky. Mimika. Gestika. Posturika. Haptika. Kinetika. Proxemika. Olfaktorika. Farba. Písomná komunikácia. Funkcia neverbálnych signálov v komunikácii.		
Literatúra: 1. HERMAN, M.: *Komunikace mezi lidmi*. Bratislava : Jaspis, 1996. 2. KŘIVOHLAVÝ, J.: *Jak si navzájem lépe porozumíme*. Praha : Svoboda, 1998. 3. LEWIS, D.: *Tajná řeč těla*. Praha 1989. 4. ŠKVARENINOVÁ, O.: *Rečová komunikácia*. Bratislava : SPN, 1995. 5. THIEL, E.: *Reč ľudského tela*. Bratislava : Plasma Service, 1993.		
Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský	**Podpis garanta a dátum poslednej úpravy listu:** 01. 03. 2008	

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici Fakulta humanitných vied

Informačný list predmetu

Kód: B-UASj-302	**Názov:** Literatúra a médiá (V)	
Študijný odbor: 1.1.1. učiteľstvo akademických predmetov		
Študijný program: učiteľstvo slovenského jazyka a literatúry v kombinácii s ďalším akademickým/umelecko-výchovným/výchovným predmetom		
Garantuje:	**Zabezpečuje:** Jakubík, Henrich Mgr., PhD.	
Obdobie štúdia predmetu: *Stupeň štúdia:* 1. *Odporúčaný semester:* Z	**Forma výučby:** seminár **Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: 13** **Týždenný:** 0/1 **Za obdobie štúdia:** 13 týždňov	**Počet kreditov:** 2
Podmieňujúce predmety: nie sú		
Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známkou **Priebežné hodnotenie:** porovnávacia štúdia (100 bodov) **Záverečné hodnotenie:** na zákalde priebežného hodnotenia		
Cieľ predmetu: Zoznámiť sa s významnými dielami prostredníctvom ich auditívneho a vizuálneho spracovania. Vedieť identifikovať výrazové prostriedky literatúry a filmu**.**		
Stručná osnova predmetu: Film, videokultúra, rozhlasové hry na základe literárnej predlohy. Špecifiká vizuálnej a zvukovej interpretácie umeleckého diela. Výber diel na základe dostupnosti, záujmu a potrieb študentov. Rozbory a porovnania literárnych a filmových diel.		
Literatúra: STOLIČNÝ, P.: *Mediální kultura*. ŽILKOVÁ, M.: *Dieťa v kontexte postmoderny*. Nitra : UKF, 1999. 130 s. PLESNÍK, Ľ. a kol.: *Ako vstupovať do živej kultúry*. Nitra : VŠPg, 1995. 244 s. *Encyklopédia filmu*. Bratislava : Obzor, 1993. 1072 s.		
Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský	**Podpis garanta a dátum poslednej úpravy listu:** 10. 09. 2010	

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici Fakulta humanitných vied

Informačný list predmetu

Kód: B-UASj-303	**Názov:** Pravopis a praktická štylistika (V)	
Študijný odbor: 1.1.1. učiteľstvo akademických predmetov		
Študijný program: učiteľstvo slovenského jazyka a literatúry v kombinácii s ďalším akademickým/umelecko-výchovným/výchovným predmetom		
Garantuje:	**Zabezpečuje:** Gálisová, Anna Mgr., PhD. Urbancová, Lujza PhD.	
Obdobie štúdia predmetu: *Stupeň štúdia:* 1. *Odporúčaný semester:* Z	**Forma výučby:** seminár **Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):** **Týždenný:** 0/1 **Za obdobie štúdia:** (13 týždňov)	**Počet kreditov:** 2
Podmieňujúce predmety: nie sú		

Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známkou

Priebežné hodnotenie:
pravopisné cvičenia, korektúry textov, praktické písomnosti – 70 bodov

Záverečné hodnotenie: písomná previerka – 30 bodov

Cieľ predmetu:
Upevniť poznanie ortografických princípov a praktickú aplikáciu pravidiel slovenského pravopisu. Prehĺbiť a skvalitniť schopnosti a zručnosti v oblasti ortografie a praktickej štylistiky.

Stručná osnova predmetu:
Pravopis: princípy slovenského pravopisu; základné kodifikačné príručky; písanie i/y; veľké písmená; interpunkcia; pravidlo o rytmickom krátení. Praktická štylistika: žiadosť, životopis, motivačný list, formálna úprava seminárnej práce.

Literatúra:

1. *Pravidlá slovenského pravopisu*. Bratislava : Veda, 2000. 590 s. ISBN 80-224-0655-4.
2. *Krátky slovník slovenského jazyka*. Bratislava : Veda, 1997. 943s. ISBN 80-224-0464-0 (Doplnené a upravené vydanie, 2003.)
3. *Lexikón slovenského jazyka SLEX 99*. Bratislava : Jazykovedný ústav Ľ. Štúra SAV, Forma, s. r. o., 1998; www.juls.savba.sk
4. *Slovník súčasného slovenského jazyka A – G*. Bratislava : Veda, 2006. ISBN 80-2240-932-4
5. MEŠKO, Dušan et al. *Akademická príručka.* Martin : Osveta, 2004. ISBN 80-8063-150-6

Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský	**Podpis garanta a dátum poslednej úpravy listu:** 01. 03. 2008

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici Fakulta humanitných vied

Informačný list predmetu

Kód: B-UASj-304	**Názov:** Onomastika (V)	
Študijný odbor: 1.1.1. učiteľstvo akademických predmetov		
Študijný program: učiteľstvo slovenského jazyka a literatúry v kombinácii s ďalším akademickým/umelecko-výchovným/výchovným predmetom		
Garantuje:	**Zabezpečuje:** Krško, Jaromír doc., PhD.	
Obdobie štúdia predmetu: *Stupeň štúdia:* 1. *Odporúčaný semester:* L	**Forma výučby:** seminár **Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):** **Týždenný:** 0/1 **Za obdobie štúdia:** (13 týždňov)	**Počet kreditov:** 2
Podmieňujúce predmety: nie sú		
Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známkou **Priebežné hodnotenie:** seminárna práca (50 bodov), záverečné kolokvium (50 bodov) **Záverečné hodnotenie:** na základe priebežného hodnotenia		
Cieľ predmetu: Získať vedomosti o základných onomastických kategóriách (vlastné meno, status a funkcie propria…), základnom členení onomastiky, základných onomastických kategóriách a literatúre, overiť si vlastnosti propria heuristickým výskumom.		
Stručná osnova predmetu: Onomastika v systéme vied. Základné pojmy a termíny. Jazyková stránka mena (designácia). Vlastné meno v onymickej sústave a jeho fungovanie v komunikácii. Onomastické termíny podľa objektov pomenúvaných vlastnými menami. Študenti vysokej školy a onomastický výskum. Metódy a pramene heuristického výskumu vlastných mien. Základné spracovanie onymického výskumu. Antroponomastický výskum v praxi.		
Literatúra: 1. BLANÁR, V.: *Teória vlastného mena: Status, organizácia a fungovanie v spoločenskej komunikácii.* Bratislava : Veda, 1996. 2. MAJTÁN, M.: *Z lexiky slovenskej toponymie.* Bratislava : Veda, 1996. 3. ŠMILAUER, V.: *Úvod do toponomastiky.* Praha : SPN, 1966. 4. *Úvod do onomastiky.* Zostavili M. Blicha a M. Majtán. Prešov : PF UPJŠ, 1986.		
Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský	**Podpis garanta a dátum poslednej úpravy listu:** 01. 03. 2008	

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici Fakulta humanitných vied

Informačný list predmetu

Kód: B-UASj-305	**Názov:** Kultová literatúra (V)	
Študijný odbor: 1.1.1. učiteľstvo akademických predmetov		
Študijný program: učiteľstvo slovenského jazyka a literatúry v kombinácii s ďalším akademickým/umelecko-výchovným/výchovným predmetom		
Garantuje:	**Zabezpečuje:** Kováčik, Ľubomír doc., PaedDr. PhD	
Obdobie štúdia predmetu: *Stupeň štúdia:* 1. *Odporúčaný semester:* L	**Forma výučby:** seminár **Odporúčaný rozsah výučby v hodinách: 13** **Týždenný:** 0/1 **Za obdobie štúdia:** 13 týždňov	**Počet kreditov:** 2
Podmieňujúce predmety: nie sú		

Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známkou

Priebežné hodnotenie:
analýza a interpretácia vybraného kultového diela (seminárna práca) – 60 bodov
aktivity – 40 bodov

Záverečné hodnotenie: na základe priebežného hodnotenia

Cieľ predmetu:
Prehĺbiť a rozšíriť poznatky študentov o kultovej literatúre rôznych období a rozvinúť ich schopnosti kritickej interpretácie týchto textov.

Stručná osnova predmetu:
Analýza alternatívnych literárnych textov rôznych období. Ide o diela, ktoré sa tešia „kultovému obdivu“, a to tak o diela, ktoré sa už stali klasikou, ako aj o diela ponúkajúce radikálnu cestu vzhľadom k ustálenému kánonu krásnej literatúry. Výber autorov a diel na seminárne diskusie je v značnej miere určovaný záujmom seminárnej skupiny, napr.: Ch. Bukowski, de Sade, A. Jarry, J. Kerouac, A. Ginsberg, G. Orwell, R. M. Rilke, K. Vonnegut, A. Burgess.

Literatúra:

1. Calcutt, A., Shephard R.: *Cult Fiction.* Praha : VOLVOX GLOBATOR, 1999.
2. ZEMAN, M. a kol.: *Slovník světové literatury. Autoři a díla, směry*. Praha : Fortuna, 1993.
3. DE MICHELI, M.: *Umělecké avantgardy dvacátého století.* Praha, 1964.
4. VLAŠÍN, Š. a i.: *Slovník literárních směru a skupin.* Praha: Orbis, 1976.
5. MACURA, V. a i.: *Slovník světových literárních děl 1, 2*. Praha : Odeon, 1988.
6. ZEMAN, M. a i.: *Slovník světové literatury : Autoři a díla, směry*. Praha : Fortuna, 1993.
7. GRENZ, Stanley, J.: *Úvod do postmodernismu.* Praha: Návrat domu, 1997.

Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský	**Podpis garanta a dátum poslednej úpravy listu:** 01. 03. 2008

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici Fakulta humanitných vied

Informačný list predmetu

Kód: B-UASj-306	**Názov:** Frazeológia (V)	
Študijný odbor: 1.1.1. učiteľstvo akademických predmetov		
Študijný program: učiteľstvo slovenského jazyka a literatúry v kombinácii s ďalším akademickým/umelecko-výchovným/výchovným predmetom		
Garantuje:	**Zabezpečuje:** Odaloš, Pavol prof., PaedDr., CSc.	
Obdobie štúdia predmetu: *Stupeň štúdia:* 1. *Odporúčaný semester:* Z	**Forma výučby:** seminár **Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):** **Týždenný:** 0/1 **Za obdobie štúdia:** 13 týždňov	**Počet kreditov:** 2
Podmieňujúce predmety: nie sú		
Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známkou **Priebežné hodnotenie:** aktivita, seminárna práca **Záverečné hodnotenie:** na základe priebežného hodnotenia		
Cieľ predmetu: 1. Študent má vedieť vymedziť frazeológiu, charakterizovať frazeologickú jednotku a klasifikovať frazémy. 2. Študent má byť spôsobilý v texte identifikovať frazeologickú jednotku, jej varianty a aktualizácie, resp. má vykonať tematicky orientovaný frazeologický výskum.		
Stručná osnova predmetu: Vymedzenie frazeológie. Frazeologická jednotka, jej podstata a vlastnosti. Klasifikácia frazeologických jednotiek. Varianty a aktualizácie frazeologizmov. Osobitné skupiny frazeologizmov. Z výskumu slovenskej frazeológie.		
Literatúra: MLACEK, M.: Slovenská frazeológia. 2. dopl. vyd. Bratislava : SPN, 1976. 159 s. MLACEK, M.: Tvary a tváre frazém v slovenčine. Bratislava : Stimul, 2001. ODALOŠ, P.: Frazeologizmy v komunikácii mládeže. In: Frazeológia vo vzdelávaní, vede a kultúre. Zborník materiálov z II. medzinárodnej frazeologickej konferencie. Nitra 14. – 16. septembra 1992. Red. P. Ďurčo. Nitra: Vysoká škola pedagogická, 1993, s. 300 – 307. SMIEŠKOVÁ, E.: Malý frazeologický slovník. Bratislava : SPN, 1974. 296 s. ZÁTURECKÝ, A.: Slovenské príslovia, porekladlá a úslovia. 3. vyd. Bratislava : Tatran, 1974. 756 s.		
Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský	**Podpis garanta a dátum poslednej úpravy listu:** 01. 03. 2008	

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici Fakulta humanitných vied

Informačný list predmetu

Kód: B-UASj-307	**Názov:** Česká literatúra pre deti a mládež (V)	
Študijný odbor: 1.1.1. učiteľstvo akademických predmetov		
Študijný program: učiteľstvo slovenského jazyka a literatúry v kombinácii s ďalším akademickým/umelecko-výchovným/výchovným predmetom		
Garantuje:	**Zabezpečuje:** Jakubík, Henrich Mgr., PhD.	
Obdobie štúdia predmetu: *Stupeň štúdia:* 1. *Odporúčaný semester:* L	**Forma výučby:** seminár **Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):** **Týždenný:** 0/1 **Za obdobie štúdia:** (13 týždňov)	**Počet kreditov:** 2
Podmieňujúce predmety: nie sú		
Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známkou **Priebežné hodnotenie:** písomná esej k zvolenému problému (100 bodov) **Záverečné hodnotenie:** na základe priebežného hodnotenia		
Cieľ predmetu: Získať informácie o hodnotových dominantách českej tvorby pre deti a mládež. Zoznámiť študentov s najdôležitejšími autormi a vývinovými tendenciami českej literatúry pre deti a mládež. Prehĺbiť interpretačné zručnosti.		
Stručná osnova predmetu: Kapitoly z dejín českej literatúry pre deti a mládež. Silné žánre českej literatúry pre deti a mládež – rozprávka, spoločenská próza, dievčenský román, literatúra faktu, dobrodružná literatúra... Poézia pre deti a mládež; textári piesní; dominantné osobnosti.		
Literatúra: ČEŇKOVÁ, J. a kol.: *Vývoj literatury pro děti a mládež a její žánrové struktury*. Praha : Portal, 2006. URBANOVÁ, S.: *Metamorfozy dětské literatury*. Olomouc : Votobia, 1999. URBANOVÁ, S.: *Sedm klíčů k otevření literatury pro děti a mládež 90. let 20. století*. Olomouc : Votobia, 2004.		
Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský	**Podpis garanta a dátum poslednej úpravy listu:** 10. 09. 2010	